

ת"פ 28607/08/18 - מדינת ישראל-תביעות לכיש נגד שי הדר-בעצמו

בית משפט השלום באשקלון
בשבתו בבאר שבע
ת"פ 28607-08-18 מדינת ישראל נ' הדר
ת"פ 40497-10-18 מדינת ישראל נ' הדר
בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא
בעניין: המאשימה
נגד
הנאשם
שי הדר-בעצמו
ע"י ב"כ עו"ד לי גורמן
ע"י ב"כ עו"ד דוד כץ

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בהכרעת דין מיום 23.10.2019, לאחר ניהול משפט, בעובדות ובעבירות שיוחסו לו בשני כתבי האישום שבכותרת, אשר נדונו במאוחד לבקשת הצדדים.

בת"פ 28607-08-18 הורשע הנאשם בעבירות:

איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

העלבת עובד ציבור, עבירה לפי 288 לחוק העונשין.

ניסיון לתקיפת עובד ציבור, עבירה לפי סעיף 382א(א)+25 לחוק העונשין.

על פי הכרעת הדין בתיק זה, ביום 11.6.2018 בשעה 11:30 או בסמוך לכך, בעת קליטת הנאשם כעצור בבית המעצר "שקמה", העליב הנאשם את הסוהרת בכך שאמר לה "זונה, שרמוטה, מוצצת לסודנים, כל האסירים זיינו אותך", וזאת במענה לפנייתו בעניין חפציו האישיים ובעוד היא ממלאת תפקידה כחוק.

כשעה לאחר מכן, בעת שקרא לסוהרת, ניסה לתקוף את הסוהרת בכך שירק לעברה דרך אשנב התא, אך לא פגע בה.

בהמשך לכך, בשעה 13:00 לערך, ניגש עוזר מפקד המשמרת לנאשם, ואז איים הנאשם בפניו לפגוע בסוהרת בכך שאמר לו שישבור לה את הלסת, שהיא לא תוכל לדבר יותר ושהוא יודע איפה היא גרה.

בת"פ 40497-10-18 הורשע הנאשם בעבירת **איומים**, בכך שבהמשך לאירוע שלעיל, ביום 11.6.2018 בשעה 13:50 או בסמוך לכך, הורה מפקד המשמרת בבית המעצר "שקמה" בו שהה הנאשם על כבילת הנאשם למיטה בתא הכבילה. במהלך הכבילה, איים הנאשם על מפקד המשמרת, בנוכחותו ובנוכחות סוהרים אחרים, שהוא עוד יפגוש אותו בחוץ, ישסף את גרונו, ירצח אותו ושהמתלונן עוד יתחנן אליו.

תמצית הכרעת הדין

2. כאמור, לאחר שמיעת ראיות וטענות הצדדים הנאשם הורשע במיוחס לו בכתבי האישום. במחלוקת העובדתית שבין הצדדים בנוגע להתרחשות באירוע הראשון, התבססה הרשעת הנאשם על עדויות הסוהרים וראיות נוספות התומכות בהן. נדחתה גרסת הנאשם להתעמרות בו מצד הסוהרים ולעלילת שווא שנרקמה נגדו.

נקבע, כי הנאשם לא השלים עם עצם קיומן של מטלות אחרות לסוהרים, מלבד לספק את צרכיו ולקיים את דרישותיו ולא היה מוכן להשלים עם כל עיכוב בטיפול בצרכיו.

נקבע, כי המלל אותו השמיע הנאשם כלפי הסוהרת מקים את יסודות העבירה של העלבת עובד ציבור. המדובר במלל בוטה ומשפיל, המתייחס גם למינה ולמיניותה של הסוהרת והכל בעת שהיא ממלאת תפקיד רשמי.

נקבע, על סמך עדויות הסוהרים, כי הנאשם איים לפגוע בסוהרת וגרסתו העובדתית בעניין זה נדחתה כבלתי מהימנה.

נקבע, כי הנאשם אכן ירק לכיוונה של הסוהרת, יריקה שכוונה לפגוע אך לא פגעה בה בפועל וכי התנהגות זו מקימה את העבירה של ניסיון תקיפת הסוהרת. גרסאות הנאשם המשתנות בעניין זה נדחו כבלתי מהימנות.

ביחס לאירוע בכתב האישום השני נקבע, על יסוד עדויות הסוהרים, כי הנאשם איים על מפקד המשמרת וגרסתו נדחתה כבלתי מהימנה. נדחו טענות הנוגעות לחוקיות ההחלטה לכבול את הנאשם ואופן ביצוע. בהקשר זה גם נדחתה טענת הגנה מן הצדק.

פרשת העונש

3. לאחר הקראת הכרעת הדין בתאריך 23.10.2019, ביקש ב"כ הנאשם להפנות את הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן. נטען, כי הנאשם נמצא כעת במצב אישי ומשפחתי אחר, לאחר שבילה שנים רבות במאסר והוא התבגר, הוא מבקש להיעזר בגורמי טיפול ולהשתלב במסגרת שתאפשר לו לסגל צורת התנהגות שמתאימה לחיים מחוץ לכלא. המאשימה השאירה את הבקשה לשיקול דעת ולכן בית המשפט קיבל את הבקשה והורה על דחיית הדיון לתאריך 29.1.2020 לאחר קבלת תסקיר.

4. בתסקיר מיום 23.1.2020 שירות המבחן סקר את הנסיבות המשפחתיות של הנאשם, בין היתר נמסר על הנסיבות המשפחתיות המורכבות בהן גדל. נמסר, כי מאז גיל 14 הנאשם מנהל אורח חיים עברייני

והתמכרותי וריצה עונשי מאסר רבים. נמסר, כי מאז שחרורו מהמאסר האחרון באפריל 2019 השתלב בעבודה, כי הוא חי עם בת זוג הצעירה ממנו, כבת 28 שנים, להם חמישה ילדים משותפים. המשפחה מוכרת לרווחה. הנאשם מסר לשירות המבחן, כי מאז השתתף בתכנית להגנת עדים, חושש לחיי ילדיו ומשפחתו, אך לא חושש לחייו ולדבריו אינו חש מוגן. הנאשם מודה חלקית בביצוע העבירות בהן הורשע ואינו תופס את התנהלותו המתוארת מול הסוהרת כהתנהגות מאיימת. הנאשם ביטא עמדה לפיה איומים כלפי סוהרים בכלא הם התנהגות שגרתית וכלל לא מתייחסים אליה ברצינות. שירות המבחן התרשם מגישה מצמצמת ביחס לאירועים. הנאשם תיאר לשירות המבחן, כי סיגל צורת התנהגות הישרדותית התואמת אורח חיים בכלא. הנאשם מביע צער וחרטה על התנהגות פורצת גבולות ומסר כי שינה את אורחות חייו ומעוניין לשקם את חייו ולקיים אורח חיים נורמטיבי, ללא מעורבות בפלילים, ללא התמכרויות ולהוות דמות מטיבה עבור ילדיו.

הנאשם תיאר את השימוש בחומרים ממכרים מגיל צעיר. שירות המבחן תיאר ניסיונות טיפוליים רבים בעברו של הנאשם אשר לא צלחו. הנאשם מסר כיום כי בעת ששימש כעד מדינה נגמל מסמים וכי מאז אינו צורך סמים. הנאשם לא הגיע לבדיקת שתן אליה הופנה. שירות המבחן ביקש בנסיבות אלה ולאור הצהרותיו של הנאשם, דחייה בדיון כדי לבחון אפשרות לשילובו בטיפול ביחידה להתמכרויות במסגרת הקהילה.

5. מאז הגשת תסקיר זה ועד חודש ינואר 2022 הנאשם נמנע מלהתייצב לדיונים. הוצאו בעניינו מספר צווי הבאה והמאשימה דיווחה מעת לעת על מאמציה באיתור הנאשם. בתאריך 26.12.2021 הודיעה המאשימה כי הנאשם אותר וחתם על התחייבות להתייצב לדיון.

6. עוד קודם לכן, בתאריך 23.6.2020 הוגש תסקיר משלים. דווח כי נוצר קשר בין הנאשם ובין היחידה לטיפול בהתמכרויות במקום מגוריו. עוד נמסר, כי הנאשם דיווח על שימוש פעיל בסמים, בשונה מדיווחו הקודם, וביקש להשתלב במסגרת לגמילה פיזית מסמים. הנאשם ביצע בדיקות רפואיות לצורך שילוב באשפוזית, אך השילוב עצמו התעכב בשל רשימת המתנה. מאז נותק הקשר עם הנאשם והוא לא התייצב לפגישה שנקבעה לו בתאריך 10.6.2020. בשיחה עם בת זוגו, מסרה כי הנאשם שהה בבית ללא תעסוקה וכן תיארה מתח סביב מגפת הקורונה וויכוחים עם הנאשם. בת הזוג מסרה, כי על פי ידיעתה הנאשם אינו צורך חומרים נוספים מלבד תרופות מרשם. בהמשך, נמסר כי הנאשם התייצב בתאריך 14.6.2020 באשפוזית ולכן שירות המבחן ביקש דחייה נוספת, על מנת לבחון הליך זה והמשך התמדת הנאשם בקשר הטיפולי.

7. בתאריך 11.11.2020 הוגש תסקיר נוסף. נמסר, כי בשל מגפת הקורונה ושינויים במתכונת העבודה, הן בשירות המבחן והן במרכז חוסן, לא התקבל עדכון במצבו של הנאשם. כמו כן, לא נוצר קשר עם הנאשם וגם הנאשם לא יצר קשר מיוזמתו. הנאשם מסר שהבין שהדיון בעניינו נדחה לתאריך לא ידוע בשל המגפה ולא הבין שעליו לשמור על קשר עם גורמי הטיפול. עוד נמסר, כי בחודש יולי 2020 הנאשם עזב מיוזמתו את הטיפול באשפוזית, שכן לא היה מרוצה מהטיפול וגם כאשר הוצאו לו אפשרויות טיפול אחרות, היה מאוד טעון והתנגד לכך. לקראת מועד הדיון שנקבע, יזם שירות המבחן

קשר טלפוני עם הנאשם, אשר מסר שהוא עובד בעבודה אחרת וכי פנה באופן עצמאי למרכז מטרה לטיפול בהתמכרויות, מקבל תחליף סם וכן מלווה על ידי רופא ועו"ס. הנאשם הביע שביעות רצון מהטיפול ומסר שהוא מצליח להימנע מסמי רחוב. ביצירת קשר עם גורמי הטיפול במרכז מטרה, נמסר כי בבדיקות שתן שביצע הנאשם בחודשים ספטמבר ואוקטובר 2020 נמצאו שרידי סמים רבים ושונים, אך הבדיקה האחרונה העידה על העדר שרידי סם והנאשם מתמיד להגיע לטיפול. בנסיבות אלה, נתבקשה דחייה לתקופת ניסיון נוספת.

8. בתאריך 8.2.2021 הוגש תסקיר נוסף ובו נמסר, כי שירות המבחן ערך ניסיונות רבים לשמור על קשר רציף עם הנאשם, כאשר לרוב הנאשם לא ענה לשיחות. בשיחת טלפון מדצמבר 2020 הנאשם מסר שהוא ממשיך בעבודתו, מתמיד במרכז מטרה ותיאר את מצבו כ תקין, תוך שהוא נמנע מנטילת סמי רחוב. הנאשם מסר, כי אינו פנוי לפגישה בשירות המבחן ואף שהוסבר לו שעליו להתפנות לכך, ניתק קשר ועלה קושי לאתרו.

ממרכז מטרה נמסר, כי הנאשם שיתף פעולה בתהליך באופן חלקי, כאשר הוא מתמיד להגיע למרפאה, מוסר בדיקות שתן ומקבל תחליף סם, אך בד בבד, דגימות השתן מלמדות על נטילת סמי רחוב, לרבות עובר להגשת התסקיר.

לאחר שלאורך זמן לא הצליחו ליצור קשר עם הנאשם, פנו לבת זוגו, אשר מסרה כי הם אינם מתגוררים כעת יחד והיא איננה יודעת דבר על מקום הימצאו. גם פניה לב"כ הנאשם לא הועילה. בנסיבות אלה, שירות המבחן לא בא בהמלצה ונקבע כי אם הנאשם יתייצב לדיון ובית המשפט ימצא לנכון לתת הזדמנות נוספת, יש להבהיר לנאשם את חובת שיתוף הפעולה עם השירות בטרם הפנייתו הנוספת.

9. בתאריך 20.1.2022 התייצב הנאשם לדיון ונשמע טיעון לעונש.

טענות הצדדים

טיעוני המאשימה

10. המאשימה הגישה רישום פלילי. נמסר, כי חרף טיעון קודם, בדיקה מלמדת כי אין לחובת הנאשם מאסר על תנאי בר הפעלה.

המאשימה התייחס לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם. נטען, כי הפגיעה בערכים המוגנים היא משמעותית, שכן התנהלות הנאשם מלמדת על העדר מורא של הנאשם מפני גורמי סמכות בכלא וכן לאור כוונתו לזרוע פחד אצל בעלי התפקידים כדי שיעשו כרצונו ולפגוע בהתנהלות הכלא. המאשימה הפנתה לפסיקה המלמדת על הצורך להגן על שלומם של עובדי הציבור בקרב רשויות האכיפה. המאשימה טענה, כי יש לקבוע במקרה זה שני מתחמים נפרדים, שכן מדובר בשני אירועים ולהטיל עונש כולל אחד, בהתאם להלכת ג'אבר. המאשימה הפנתה לפסיקה הנוהגת וסבורה שלאורה יש לקבוע בגין כל אחד מהתיקים בנפרד, מתחם של מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות

ועד 18 חודשי מאסר.

המאשימה הפנתה לכך שהנאשם ניהל את משפטו, לא הביע חרטה או התנצלות. המאשימה הפנתה לעברו הפלילי של הנאשם שהוא מכביד וכולל גם מגוון הרשעות בעבירות איומים, עבירות כלפי שוטרים והוא ריצה בעברו תקופות מאסר ממושכות.

המאשימה הפנתה לכך שאף שניתנה לנאשם הזדמנות והוא הופנה לשירות המבחן, הנאשם לא לקח אחריות על מעשיו, לא נרתם להליך ולא שיתף פעולה ולכן יש להעדיף את שיקולי הגמול ולהטיל על הנאשם עונש ברף הגבוה של כל אחד מהמתחמים. לאחר התייעצות נוספת, הודיעה המאשימה כי עמדתה היא לעונש כולל של 14 חודשי מאסר בפועל. המאשימה הפנתה גם לביטויים בהכרעת הדין בנוגע להתנהלותו של הנאשם, באופן המתיישב גם עם יחסו לרשויות והתבטאויותיו כלפי שירות המבחן.

טיעוני ההגנה

11. הוגשה אסופת תלושי משכורת (נ/1).

ב"כ הנאשם ביקש לאבחן תיק זה מתיקים אחרים, לאור הרקע של הנאשם, כפי שנחשף בפני בית המשפט. הסניגור טען, כי הנאשם על רקע שיתוף הפעולה שלו בעבר עם הרשויות, מתמודד עם קשיים רבים, בפרט כאשר אין לו הגנה ואין מי שילווה אותו. ההגנה טענה, כי שני התיקים נוהלו יחד, בהסכמת הצדדים, שכן בפועל מדובר באירוע אחד ומלכתחילה שני האירועים יכולים היו להיכלל באותו כתב אישום. נטען, כי לגבי החלק הראשון של האירוע, הנאשם נענש באופן מנהלי וזה מה שהוביל לאירוע בכתב האישום השני.

ב"כ הנאשם הפנה גם לנסיבות ברקע של הנאשם, בעטין הנאשם הוגדר כעצור בהפרדה ארצית, דבר שגם הוא יצר את הקושי שברקע לאירועים בהם הורשע. הודגש, כי האירוע לא היה מתוכנן, אלא אירוע ספונטני שהתפתח מהלחץ בו הנאשם היה נתון ומאורח החיים שלו והנאשם מצטער.

הסניגור הדגיש, כי הנאשם פנה באופן עצמאי למרכז מטרה ועד היום הוא משולב שם. הנאשם סבור שטיפול זה עונה על צרכיו ולא זקוק לטיפול נוסף. הנאשם הסביר, כי לא התייצב לדיונים כיוון שהחליף מקום עבודה ולדברי הנאשם הוא "ברח" לאילת כדי לפרנס את משפחתו ובהמשך "בשל הנסיבות שלו הוא נעלם וגם אשתו לא ידעה איפה למצוא אותו". הנאשם רואה עצמו כמי שנתון כל הזמן בסכנה. כאשר הנאשם הרגיש שהמצב נרגע, חזר למקום מגוריו להשתלב שוב בעבודה וכיום נקי מסמים. ההגנה ביקשה, אף שמתחם העונש המקובל אכן מתחיל ממספר חודשים בעבודות שירות, לתת משקל להליך שהנאשם עבר ולהסתפק בהטלת מאסר על תנאי ארוך וזאת משיקולי שיקום. הנאשם הבהיר שהוא לא מוכן לבצע עבודות שירות, אלא הוא רוצה להמשיך ולפרנס את משפחתו וכן ביקש הזדמנות להציג מסמכים נוספים.

12. את דבריו האחרונים של הנאשם בבית המשפט, מן הראוי לצטט כלשונם:

"אתם פשוט מנותקים מהמציאות, זה פשוט גזר דין מוות למשפחה שלי. אני לא אגיד שאני מתנצל ואלך לעבודות שירות, אני לא אלק לעבודות שירות, הילדים שלי רק אני דואג להם לקורת גג, המדינה הפקירה אותי. אני מצטער שהצלתי ילדים, היו מטענים בתוך מכולות ואני שלחתי לשם את הימ"ר חבל שלא עפו באוויר".

בהמשך לכך ולאחר שבית המשפט ביקש מב"כ הנאשם לשוב ולשוחח איתו, הנאשם חזר והביע סירובו לרצות עונש בעבודות שירות ומסר לשאלת בית המשפט כי הוא מעדיף לחזור לכלא ולא לבצע עבודות שירות וכן חזר והודיע שקצין שב"ס שבית המשפט האמין לו במסגרת הכרעת הדין שיקר וכי הוא לא איים עליו.

הדין נדחה לתאריך 20.2.2022 לעיון ולמתן גזר דין.

13. בתאריך 25.1.2022 הגיש ב"כ הנאשם מסמכים נוספים לעונש, לרבות אישור ממרכז 'מטרה' וכן ביקש להפנות את הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות. נמסר, כי לאחר הדיון שוחח עם הנאשם ולאחר השיחה, הנאשם ביקש מבא כוחו להודיע לבית המשפט שהוא מסכים לביצוע העונש בעבודות שירות. בנסיבות אלה, ולמרות התנהלותו הקודמת של הנאשם ודבריו במעמד הדיון, בית המשפט נעתר לבקשה והפנה את הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה ומועד מתן גזר הדין נדחה לחודש אפריל 2022.

14. בתאריך 28.3.2022 הודיע הממונה על עבודות השירות, כי הנאשם זומן לבדיקת התאמה באמצעות פקס לעורך הדין ושיחה עם הנאשם, אך לא התייצב.

15. בתאריך 3.4.2022 ביקש ב"כ הנאשם להפנות אותו פעם נוספת לקבלת חוות דעת ממונה. נמסר, כי הנאשם התכוון להגיע במועד ואף דאג לאסוף את המסמכים הנדרשים, אך נמנע ממנו להתייצב במועד, שכן נפצע בעבודה. בנסיבות אלה, בית המשפט נעתר לבקשה והפנה את הנאשם שוב לממונה, והמועד למתן גזר הדין נדחה פעם נוספת.

16. בתאריך 16.5.2022 התקבלה חוות דעת הממונה, נקבע כי לאחר שיחה עם הנאשם ועל רקע מאפייניו, נתבקשה הערכת מסוכנות ממודיעין משטרת ישראל, אך טרם התקבלה. בהמשך, בתאריך 24.5.2022 הוגשה השלמה לחוות הדעת. נמסר, כי אין מניעה מבחינת משטרת ישראל לריצוי מאסר בעבודות שירות על ידי הנאשם, ואולם לאור עמדתו של הנאשם אשר הביע חשש לשלומו, **בניגוד לעמדת משטרת ישראל**, נקבע על ידי מודיעין שב"ס שאין לשלב את הנאשם בעבודות שירות. הודגש, כי הרקע לסירוב הוא דברי הנאשם בעצמו במהלך הריאיון שהוא חושש לחייו ואף בוצע ירי בעת האחרונה אל ביתו.

חוות הדעת של שב"ס הועברה להתייחסות הצדדים.

בתגובתו, ב"כ הנאשם הביע טרזניה על האמור בחוות הדעת. הסביר, כי הנאשם עצמו מסכים לבצע עבודות שירות וביקש כי יתייצב גורם המודיעין הרלוונטי לדיון.

ב"כ הנאשם טען, כי הנאשם לא הובן, כי הוא התייחס רק לסכסוכים קודמים וכי לא היה מקום להתנגדות גורמי המודיעין בשב"ס לשילובו בעבודות שירות, שכן החששות כולם מקורם במידע ישן ולא עדכני.

17. בשים לב לאמור בחוות הדעת ולאור הפער הבוטה שבין האמור בו ובין הבקשה שהוגשה בשמו של הנאשם, בית המשפט לא מצא לנכון לזמן קצין מודיעין לדיון, אך הפנה שוב את עניינו של הנאשם לממונה על עבודות השירות, על מנת שייתן את עמדתו.

בתאריך 22.6.2022 הודיע קמ"ן עבודות השירות בשלוחת הדרום, כי בשים לב לדבריו של הנאשם עצמו בשיחה וכן לאור דיווח הנאשם בעצמו לגבי מספר ניסיונות פגיעה בו מצד גורמים בארגון הפשיעה עמו הוא מסוכסך, לרבות ירי אל ביתו בתקופה האחרונה, עמדת שב"ס היא כי הנאשם לא מתאים לרצות מאסר בעבודות שירות בקהילה, זאת בשל החשש שהביע הנאשם והחשש לחיי הסובבים אותו.

בקשה נוספת מטעם ההגנה נדחתה במכלול הנסיבות וכפי שגם יפורט להלן.

דיון והכרעה

18. ראשית יודגש, כי במכלול הנסיבות שפורטו לעיל לגבי התנהלותו הכוללת של הנאשם, החל מהאירוע בו הורשע, עובר לניתוק הקשר עם גורמי הטיפול, עם ההגנה ועם בית המשפט וההיעלמות לתקופה ארוכה, בצד חוסר ציות לגורמי הטיפול, לא מצאתי לנכון לחזור ולהפנות את הנאשם שוב לממונה על עבודות השירות. לא מצאתי לנכון גם לבוא בטרזניה אל הממונה על עבודות השירות על עמדתו שאין לשלב את הנאשם לריצוי מאסר על דרך של עבודות שירות בקהילה.

כפי שהובהר היטב, המניעה שהביאה לחוות הדעת השלילית מקורה בנאשם בלבד ולא בגורמי מודיעין עצמאיים. אין לבוא בטרזניה אל הממונה, אשר אינו מוכן לסכן מקום עבודה אזרחי, כאשר הנאשם עצמו מוסר שהוא חש בסכנה וכי משפחתו נתונה בסכנה. הנטען בבקשת ההגנה בעקבות קבלת חוות הדעת מתאריך 24.5.2022, כי מדובר בסכסוך ישן ובמידעים ישנים, אינה ידועה ככל הנראה לנאשם בעצמו, אשר דיווח על אירועים מהזמן האחרון. יודגש עוד, כי חשש שכזה לאור אירוע ירי מהעת האחרונה, אינו ידוע גם לגורמי המודיעין במשטרה שבעצמם לא התנגדו להשמת הנאשם. ההתרשמות היא, כי למעשה הנאשם ממשיך ומחזיק בעמדותיו הישנות, כפי שהשתקפו במהלך הדיון כולו ובמהלך הטיעון לעונש. יוזכר, כי הנאשם עצמו סירב בכל תוקף להגיע לממונה על עבודות השירות ואף התבטא באופן חריף ובוטה כלפי בית המשפט. הנאשם הופנה לעבודות השירות לאחר בקשת סניגורו, שבה הסניגור הודיע כי הנאשם מסכים לכך לאחר שיחה עמו. בחיי המעשה הנאשם מתקשה להוציא מן הכוח אל הפועל את כוונותיו כפי שמובאות בטיעון סניגורו.

הדבר משתקף גם בתסקירי שירות המבחן, כאשר הנאשם לא הצליח באופן אמיתי להתגייס להתנהגות מצופה על פי כללי המסגרת. הנאשם לא התמיד בקשר עם שירות המבחן, הנאשם מסר מידע לא נכון לגבי שימוש בסמים, הנאשם הפסיק טיפול באשפוזית, הנאשם נמנע מהמשך הקשר עם שירות המבחן וגם השתלבותו במרכז מטרה מתאפיין בשיתוף פעולה חלקי, ולא כפי שנטען.

19. לאחרונה קבע בית המשפט המחוזי בבאר שבע בעניין **יפרח** (עפ"ג 22-03-22751):

"ככלל, בהליך של ערעור, אין מקום לאפשר למי שהערכאה הדיונית ביקשה לגביו חוות דעת של הממונה על עבודות השירות והוא סירב למהלך או לא שיתף פעולה איתו, להחזיר את הגלגל לאחור ולשוב ולבקש חוות דעת מהממונה על עבודות השירות. צעד כזה מנוגד לסדר התקין; מעודד נאשמים לפעול ב"שיטת מצליח", בידיעה שאם בסופו של דבר בית המשפט יטיל עליהם עונש חמור יותר מזה שהם קיוו לו, הם תמיד יוכלו לחזור לאותה נקודה במסגרת הערעור; וגורם להשחתת זמן ומשאבים מערכתיים ולפגיעה בנאשמים המשתפים פעולה עם התהליך התקין.

...

...המערער עצמו מנע את האפשרות לבחון נשיאת המאסר בעבודות שירות, ומעשי המערער בנסיבותיהם ומידת אשמו של המערער מצדיקים הטלת מאסר".

בקשה במסגרת רע"פ 4030/22 נדחתה.

אכן, בהתאם להלכה, המרת עונש מאסר לעבודות שירות כרוך מני ובי בשיקולי שיקום ואחד התנאים לה, היא היכולת של בית המשפט לתת אמון בנאשם כי יתמיד בהם, ישמור על כללי המסגרת, וימנע מהתנהגות פורצת גבולות כלפי גורמי הסמכות או במקום העבודה. ראו והשוו גם ע"פ 7692-20 **נתשה נ' מדינת ישראל**.

הנאשם שבפניי, במאפייניו ובהתנהלותו לאורך ההליך המשפטי כולו, הפגין התנהגות שספק רב אם הצדיקה מלכתחילה להפנות את הנאשם אל הממונה. בנוסף להתנהלות הרי שעד היום ספק בפני בית המשפט האם הנאשם נמנע לחלוטין מצריכת סמי רחוב, כעולה ממכלול המסמכים.

בית המשפט נעתר לבקשה המאוחרת להפנות את הנאשם אל הממונה, אך ורק מתוך התחשבות בפרק הזמן שחלף מאז ביצוע העבירות, מההתרשמות ממאמץ הנאשם להסתגל לחיים "אזרחיים" שאינם מאחורי סורג ובריא ומתוך רצון לעודד את הנאשם בדרך הטיפולית, גם אם החלקית והמוגבלת, שעשה בתקופה זו.

בית המשפט ביקש שלא לפקוד על הנאשם את התקופה הארוכה בה נעדר מדיונים ולא ציית לחובה לשמירה על קשר עם שירות המבחן. זאת, אף שדי היה בכך על מנת שלא להפנות את הנאשם אל הממונה ולגזור את עונשו למאסר.

בית המשפט אף הפגין סבלנות מרובה לנטייתו של הנאשם שלא ללכת בתלם הטיפול שהותווה, נטש את האישפוזית בטרם סיום שלב הגמילה הפיזית, שיתף פעולה באופן חלקי הן עם המחלקה להתמכרויות והן במרכז "מטרה". הנאשם אף הציג מצגים עובדתיים לא מדויקים לגבי צריכת סמי רחוב.

בסופו של יום, הנאשם במעשיו ובהתנהלותו החוזרת מלמד, כי לא ניתן לתת בו אמון במסגרת ריצוי עונש מאסר בקהילה.

קביעת מתחם העונש ההולם:

20. מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה ולפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. ביישום עיקרון ההלימה וקביעת מתחם העונש במקרה קונקרטי, בית המשפט יתחשב בשלושת אלה: הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנוהגת; ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

21. במחלוקת שבין הצדדים מקובלת על" עמדת ההגנה, כי מדובר למעשה באירוע מתמשך אחד, שלא בכדי נוהל כאירוע אחד ומן הראוי היה מלכתחילה להגיש בעניינו כתב אישום אחד. לא זו בלבד שמדובר בסמיכות זמנים, בעבירות שכולן נעברו כלפי סוהרים בשב"ס בעת שהות הנאשם במשמורת שב"ס, אלא שהאירוע בכתב האישום השני הינו תוצאה ותולדה עניינית של האירוע הראשון. משכך, יש לקבוע במקרה זה מתחם עונש אחד לאירוע בכללותו.

22. נראה, כי הצדדים אינם חלוקים על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם, זאת הן בהקשר של עבירת האיומים בכלל והן בהקשר של איום על גורם סמכות בתוך כתלי בית הסוהר. במקרה של איום על סוהרים, נפגעים גם ערכים מוגנים נוספים.

בראש ובראשונה, נפגע האינטרס של הגנה על אנשי שב"ס, המצויים במתקני הכליאה במסגרת תפקידם ובאים במגע ישיר ואינטנסיבי עם כלואים. מוטלת חובה על בית המשפט להגן על שלומם של אנשי אכיפת החוק ולהבטיח כי יוכלו לבצע את תפקידם ולשמור על הסדר הציבורי ולהפעיל את סמכויותיהם המקצועיות באופן ענייני, שוויוני, ללא פחד ומורא.

ראו למשל דברי בית המשפט העליון ברע"פ 1922/11 רחמימוב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו, 17.03.11]:

"הציבור נותן את מבטחו בעובדי הציבור ונציגי החוק, וטובת הציבור מחייבת כי יובטח להם שיוכלו למלא את תפקידם ללא מורא וללא פחד מבעלי אגרוף מתוקפנים ומאיימים. לכן הכרח להטיל ענישה של ממש, גם למען ישמעו וייראו... בתקופה המתאפיינת בגלי אלימות פיזית ומילולית כלפי עובדי ציבור, שומה להגן על השירות הציבורי ועל עובדי

הציבור מפני פגיעה בלתי ראוי בכבודם במעמדם... על כן בתי המשפט מחויבים להכביד את ידם ולתת עונשים מרתיעים".

7. בבחינת **הנסיבות** הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט לחוק), לקחתי בחשבון כי הנאשם השמיע איומים בוטים, חמורים וקונקרטיים כלפי בעלי תפקידים בשב"ס, בעת שהוא נמצא במשמורת שב"ס. האיום כלפי הסוהרת בכתב האישום הראשון, נעשה בהמשך לעלבון בוטה ומשפיל הנוגע למינה ולמיניותה של הסוהרת וכן לניסיון תקיפתה בכך שכיוון לעברה יריקה, אשר לא פגעה בה. האירוע השני התרחש על רקע הפעלת אמצעי ריסון כלפי הנאשם בגין התנהגותו באירוע הראשון. הנאשם, לא זו בלבד שלא ריסן התנהגותו אלא השמיע איום נוסף, וביתר שאת, כלפי סוהר נוסף.

ברקע לאירוע, אי שביעות רצונו של הנאשם מהתנהלות גורמי הכליאה וסברתו, שעליהם לפעול בהתאם לרצונותיו ולציפיותיו ולהיענות לדרישותיו ברגע בו הן מושמעות. עד היום, הנאשם סבור כי התנהגותו מקובלת ומוצדקת.

8. **בחינת מדיניות הענישה** הנוהגת מלמדת, כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב. ראו, למשל:

א. רע"פ 8062/13 **מרוק נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 27.11.13] נדחתה בקשת רשות ערעור על ערעור שנדחה בבית המשפט המחוזי שעניינה הרשעה באיומים והעלבת עובד ציבור ביחס לשוטרים. על הנאשם הושת עונש של 3 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות.

ב. ברע"פ 9057/12 **בלאל מצרי נ' מדינת ישראל** [04.03.13] אושר בבית המשפט העליון עונש מאסר בפועל של 4 חודשים, על מי שהורשע באיומים על שוטרים.

ג. בעפ"ג (בש) 16642-09-14 **יצחק נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בכך שאיים על תובע לאחר דיון בבית המשפט. הנאשם נדון ל-6 חודשי מאסר בפועל במצטבר למאסר אותו ריצה בתיק אחר. בית המשפט דחה את הערעור אך קבע, שירוצה חציו בחופף וחציו במצטבר.

ד. בע"פ (נצ') 55742-06-15 **סימנדויב נ' מדינת ישראל** [06.10.15] התקבל חלקית ערעור של נאשם אשר הורשע בעבירות איומים כלפי שוטרים. הנאשם התקשר מתוך הכלא לתחנת משטרה ואיים על החוקרים. במסגרת הערעור זוכה הנאשם מאחד האישומים ובסופו של דבר הוטלו על הנאשם 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל, מתוכם 10 במצטבר לעונש שריצה באותה עת.

ה. בע"פ (מר') 1608-01-08 **עלאונה נ' מדינת ישראל** [30.04.08] הורשע נאשם באיומים כלפי עובדים סוציאליים בכלא ונדון ל-8 חודשי מאסר במצטבר לעונש אותו ריצה באותה עת.

ו. רע"פ 4935/17 **סימנדויב נ' מדינת ישראל** [24.8.17], הנאשם הורשע ב-4 עבירות איומים והפרעה לעובד ציבור בגין התנהלותו כלפי סוהרים בעת שהותו במשמורת שב"ס. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד 18 חודשי מאסר.

כאמור, מנעד הענישה בעבירות מעין אלה רחב יחסית, על מנת שלא לצמצם יתר על המידה את שיקול הדעת השיפוטי בבחינת נסיבות רלוונטיות בתוך המתחם. בשים לב לעניינו, מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בפועל.

סטייה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום:

9. ב"כ הנאשם טען, כי יש להטיל על הנאשם עונשים צופי פני עתיד בלבד ועתר לראות במסמכים שהוגשו לבית המשפט, בצירוף המסמך הנוסף שהוגש לאחר הדיון, כמצדיק סטייה ממתחם הענישה משיקולי שיקום. דומה, כי גם ההגנה אינה סבורה באופן אמיתי כי נתוני הנאשם מצדיקים סטייה כה מרחיקת לכת ממתחם הענישה הראוי. אכן, גם אם בית המשפט יתעלם לחלוטין מנטיית הנאשם, גם בסוגיות הטיפוליות, לבצע את התהליך "כבקשתו", תוך ניתוק קשר עם שירות המבחן, עזיבת האישפוזית בטרם סיום הליך הגמילה הפיזי, נטילת סמי רחוב במקביל לטיפול תוך שהוא מצהיר כי נמנע מסמי רחוב, ובמקביל לנטילת תחליף סם, אי התייצבות לדיונים וניתוק קשר עם סניגורו למשך תקופה ארוכה, הרי שהתוצאה הסופית שבפניי אינה מלמדת כי הנאשם השתקם. הנאשם עד היום מחזיק בעמדות המצדיקות את מעשיו. בדבריו האחרונים לעונש המשיך לכפור במיוחס לו והשמיע דברים בוטים כלפי בית המשפט. אין בפני בית המשפט אינדיקציה אמיתית כי הנאשם נגמל מסמי רחוב ואין צפי לשמירת קשר עתידית עם גורמי טיפול.

משכך, אין אינדיקציה המאפשרת סטייה ממתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם בפניי. לכל היותר, לו הפגין מוטיבציה ורצון מיוחדים ושיתוף פעולה מלא, ניתן היה לשקול את שיקולי השיקום בתוך מתחם הענישה, ולהטיל על הנאשם מאסר לריצוי בעבודות שירות ברף המקסימלי, שהם למעשה ענישה בתחתית המתחם בגין המעשים בהם הורשע.

קביעת העונש המתאים בגדרי המתחם

11. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יתחשב בית המשפט בשיקולים כלליים ובשיקולים פרטניים, שאינם קשורים בנסיבות ביצוע העבירה. במקרה שבפניי מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

לחובת הנאשם עבר פלילי מכביד בעבירות שונות, לרבות עבירות רלוונטיות והוא ריצה תקופות מאסר רבות וממושכות בעברו.

בשים לב לכך, בנוסף לנתונים הנוספים שפורטו לעיל, קיימים במקרה זה שיקולים מיוחדים של הצורך בהרתעה אישית.

אכן, הנאשם הודה בעובדות כתב האישום ובכך נטל אחריות על מעשיו, אך בית המשפט מפנה לתסקיר שירות המבחן, ממנו עולה כי מדובר בנטיית אחריות חלקית. הנאשם הפגין יחס זה גם בדבריו האחרונים בבית המשפט.

את ההתחשבות אותה נוהג בית המשפט להתחשב כשיקול בתוך המתחם כפועל יוצא מהחיסכון בזמן השיפוט, שחק הנאשם עד דק בהתנהלותו הדיונית. הדברים הובאו בפירוט רב לעיל ואין צורך לחזור על הדברים.

גם השיקול של חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות יזקף לזכות הנאשם רק במידה חלקית. כתבי האישום הוגשו בתקופה קצרה לאחר מועד ביצוע העבירה ולא ניתן לזקוף לחובת הרשויות, ודאי לא לחובת הציבור את הימשכות ההליך. מאז ניתנה הכרעת הדין בתיק, יש לזקוף את מלוא האחריות על הימשכות ההליך ומשאבי בית המשפט לחובת הנאשם בגין התנהלותו הדיונית.

לקחתי בחשבון את מאמצי הנאשם לפרנס את משפחתו מאז השתחרר ממאסר אחרון ואת הצהרותיו לגבי הרצון להיטיב עם ילדיו. לקחתי בחשבון, כי מאז הרשעתו בתיק שבפניי לא הורשע בעבירות נוספות.

כאמור, לקחתי בחשבון את מאמצי הנאשם, גם אם בדרכו הייחודית, להירתם לטיפול.

סוף דבר:

12. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כמפורט לעיל ואף שבמצב הרגיל היה מקום להטיל על הנאשם עונש במרכז מתחם הענישה, במקרה זה בית המשפט זוקף לזכות הנאשם את מאמציו הסובייקטיביים ולכן אסתפק בהטלת עונש בתחתית המתחם. לכן, אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 8 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיקים אלה על פי רישומי שב"ס.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים.

המאסר המותנה יופעל אם תוך תקופה של 3 שנים מהיום, יעבור הנאשם עבירה כלפי שוטרים או סוהרים או עובדי ציבור.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"א תמוז תשפ"ב, 20 יולי 2022, במעמד הצדדים.